

PREVENTIE MEISJESBESNIJDENIS

jeugdgezondheidszorg

MIJN OUDERS ZEGGEN 'NEE'

Deze folder is voor ouders die afkomstig zijn uit een land waar meisjesbesnijdenis voorkomt.

Deze folder geeft u informatie over meisjesbesnijdenis.

De Jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en schoolarts) let op de gezondheid en veiligheid van alle kinderen van 0-19 jaar in Nederland. We bekijken de groei van uw kind en geven de vaccinaties. We bespreken hoe het gaat op school, thuis en hoe uw kind zich ontwikkelt. Daarbij hoort ook het bespreken van meisjesbesnijdenis. Meisjesbesnijdenis brengt namelijk een aantal gezondheidsrisico's met zich mee. In deze folder vertellen we u daar graag meer over.

Verklaring tegen meisjesbesnijdenis

Sommige ouders willen zelf hun dochter niet laten besnijden maar hun familie wil dat wel. Het kan dan moeilijk zijn voor de ouders om 'nee' te zeggen tegen hun familie. Om de ouders daarbij te ondersteunen, heeft de overheid een document gemaakt. Dit is de 'Verklaring tegen meisjesbesnijdenis'. Daarin staat dat meisjesbesnijdenis slecht is voor de gezondheid. Ook staat erin dat het in Nederland verboden is en dat de ouders in de problemen komen als het meisje toch besneden wordt. Het is een bewijs om aan de familie te laten zien. De 'Verklaring tegen meisjesbesnijdenis' is er in zeven talen: Nederlands, Engels, Frans, Arabisch, Somalisch, Amhaars en Tigrinya. U kunt deze gratis krijgen via de Jeugdgezondheidszorg (het consultatiebureau of de GGD).

Waar kunt u erover praten als u dat wilt?

Als u met iemand wilt praten over meisjesbesnijdenis, dan kunt u terecht bij:

- de Jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau of de GGD)
- FSAN, bereikbaar op dinsdag, woensdag en donderdag van 11.00-16.00 uur op telefoonnummer 020-486 16 28 of per e-mail: info@tegenvrouwenbesnijdenis.nl
- de informatie- en advieslijn van Pharos. Deze is telefonisch bereikbaar op dinsdag en donderdag van 10.00-14.00 uur op telefoonnummer 030-234 98 00. Vraag naar de informatie- en advieslijn. U kunt ook een e-mail sturen: focalpointmeisjesbesnijdenis@pharos.nl
- een sleutelpersoon in uw regio. Meer informatie hierover kunt u krijgen bij FSAN.

Waar kunt u meer informatie vinden?

Op internet kunt u informatie vinden op de volgende websites:
www.tegenvrouwenbesnijdenis.nl
www.meisjesbesnijdenis.nl (hier vindt u ook de fatwa in diverse talen)

Wetgeving

Nederland

In Nederland zijn alle vormen van meisjesbesnijdenis verboden. Er staat een gevangenisstraf op van maximaal 12 jaar of een geldboete van maximaal €76.000. Er kan een nog hogere straf worden gegeven, als een ouder de besnijdenis zelf uitvoert of de opdracht geeft om het te doen. Als ouders hun dochter in het buitenland laten besnijden, kunnen ze daar in Nederland voor worden gestraft.

Dit geldt voor iedereen die in Nederland woont, ook voor mensen die geen verblijfsvergunning hebben. Mensen die hun dochter laten besnijden en geen Nederlands paspoort hebben, lopen de kans dat zij niet langer in Nederland mogen verblijven.

Een vrouw kan totdat zij 38 jaar wordt, bij de politie aangifte doen van haar besnijdenis.

Afrika

Het Maputo-protocol dat in 2005 in werking trad, beschrijft de rechten van vrouwen in Afrika. Het is door de Afrikaanse Unie opgesteld en bevestigt de gelijkheid van mannen en vrouwen. Het veroordeelt geweld tegen vrouwen en alle praktijken die schadelijk zijn voor hun gezondheid, waaronder expliciet meisjesbesnijdenis. Veel landen hebben het al geaccepteerd maar nog niet allemaal.

Protocol to the African charter on human and peoples' rights on the rights of women in Africa

Article 5b of the elimination of harmful practices

States parties shall prohibit and condemn all forms of harmful practices which negatively effect the human rights of women and which are contrary to recognized international standards. States parties shall take all legislative and other measures to eliminate such practice, including:
b) prohibition, through legislative measures backed by sanctions, of all forms of female genital mutilation, scarification, medicalization, and para-medicalization of female genital mutilation and all other practices in order to eradicate them.

Wat is meisjesbesnijdenis?

Meisjesbesnijdenis is een ingreep aan de geslachtsorganen van het meisje waar geen medische noodzaak voor is.

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) noemt verschillende vormen van meisjesbesnijdenis:

- Type 1 De (gedeeltelijke) voorhuid van de clitoris of de hele clitoris wordt weggehaald. Dit heet clitoridectomie.
- Type 2 De clitoris en de kleine schaamlippen worden helemaal of gedeeltelijk weggehaald. Soms worden ook de grote schaamlippen weggesneden. Dit wordt excisie genoemd.
- Type 3 De kleine en soms ook de grote schaamlippen worden weggesneden. Vaak wordt ook de clitoris weggehaald. De huid wordt daarna aan elkaar gehecht. Daarbij wordt een kleine opening overgelaten. Dit heet infibulatie of faraonische besnijdenis.
- Type 4 Hieronder vallen alle andere schadelijke handelingen aan de vrouwelijke geslachtsorganen die geen medische reden hebben. Bijvoorbeeld: prikken, piercen, schrapen en wegbranden.

Het hangt af van de traditie welke vorm gebruikt wordt. Ook de leeftijd waarop het meisje besneden wordt, verschilt per land maar meestal gebeurt het vóór de eerste menstruatie.

Waar komt het voor?

100-140 miljoen meisjes en vrouwen op de wereld zijn besneden. Dat is 3,5% van alle vrouwen op de wereld. Het grootste deel van de vrouwen op de wereld is dus niet besneden (96,5%).

Meisjesbesnijdenis komt voor in 28 Afrikaanse landen en in Jemen en Koerdisch Irak. Ook in sommige andere landen komt het voor bijvoorbeeld in Europa, Amerika en Australië. Meestal gaat het om vluchtelingen en migrantengroepen die hun traditie hebben meegenomen.

Meisjesbesnijdenis en religie

Meisjesbesnijdenis komt zowel voor bij moslims als bij christenen en bij stammen die meerdere goden hebben. Daar staat tegenover dat er veel christelijke en islamitische landen zijn waar meisjesbesnijdenis niet voorkomt, bijvoorbeeld Marokko en Iran (islamitisch) en Namibië en Angola (christelijk). Meisjesbesnijdenis wordt niet in de Bijbel en ook niet in de Koran genoemd.

In 2006 hebben vooraanstaande islamitische geleerden een fatwa uitgesproken waarin meisjesbesnijdenis verboden wordt. Een belangrijk argument daarvoor was dat moslims de integriteit van het menselijk lichaam moeten respecteren en dus geen schade mogen toebrengen aan het lichaam van de vrouw.

Men zegt ...

... dat het besnijden van meisjes hen vruchtbaarder zal maken.

... dat de baby kan sterven als de clitoris tijdens de bevalling in aanraking komt met het hoofdje.

... dat men de gebruiken en tradities moet respecteren.

In feite ...

... verhoogt het besnijden van meisjes de vruchtbaarheid niet. Besnijdenis kan ontstekingen veroorzaken waardoor de vrouw juist onvruchtbaar wordt. De bevalling kan moeilijker zijn, wat zelfs kan leiden tot de dood van de baby of de moeder.

... zijn er miljoenen onbesneden vrouwen die bevallen en waarvan de baby's zeker niet in minder goede gezondheid verkeren.

... zijn er gezonde en ongezonde tradities. Gezonde tradities zijn het geven van borstvoeding of het dragen van zuigelingen op de rug. Meisjesbesnijdenis is een ongezonde traditie. Mensen kunnen ervoor kiezen om gezonde tradities mee te nemen en ongezonde tradities af te schaffen.

De waarheid

Feiten en fabels over meisjesbesnijdenis

Over meisjesbesnijdenis worden veel verhalen verteld die niet kloppen met de werkelijkheid. Hieronder vindt u een aantal van die verhalen. Ook hebben we erbij gezet wat de feiten zijn.

Men zegt ...

... dat het besnijden van meisjes nodig is vanuit de godsdienst.

... dat besnijdenis bij meisjes hetzelfde is als bij jongens.

... dat besnijdenis de reinheid en de maagdelijkheid van een meisje beschermt en dat het ervoor zorgt dat een echtgenote trouw is aan haar man.

... dat de clitoris zal groeien als deze niet besneden wordt.

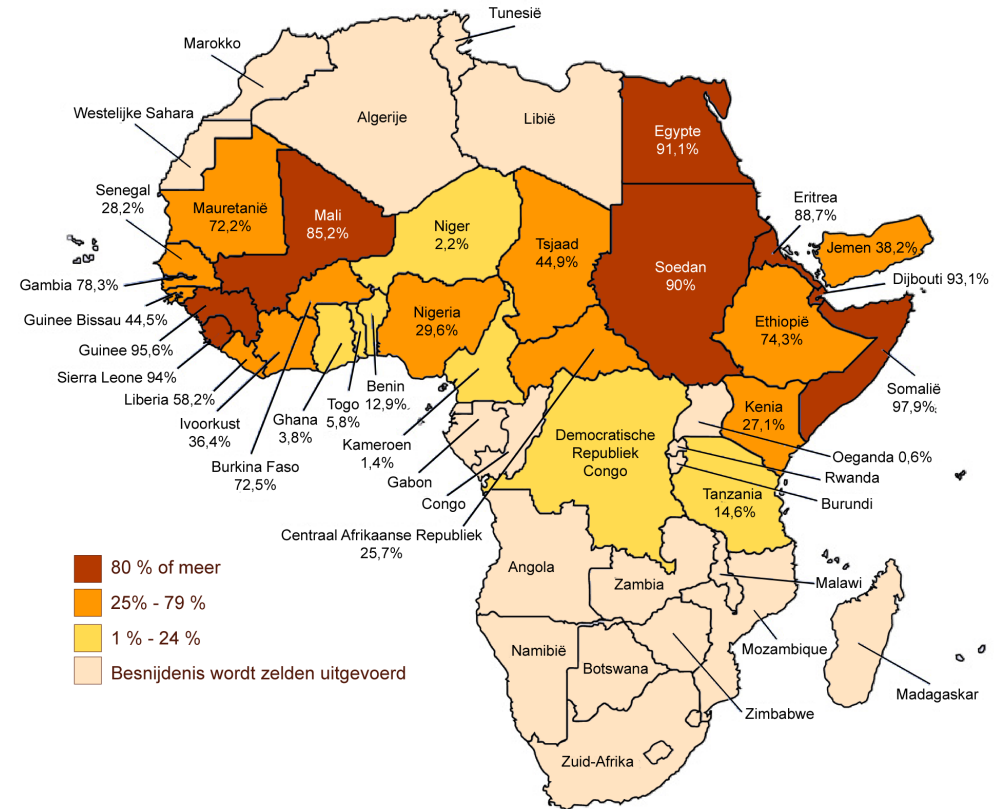
In feite ...

... geeft geen enkele religie de verplichting om meisjes te besnijden. De oorsprong van meisjesbesnijdenis ligt vóór het ontstaan van de godsdiensten. De Koran en de Bijbel vermelden meisjesbesnijdenis niet. Het is een eeuwenoude culturele traditie.

... is de besnijdenis van een meisje op anatomisch gebied niet vergelijkbaar met de besnijdenis van een jongen.
... heeft de besnijdenis van meisjes een heel andere oorzaak. Meisjes worden besneden om de vrouwelijke seksualiteit te beperken, jongens worden besneden omdat het hygiënischer zou zijn.

... wordt het gedrag van een meisje bepaald door haar opvoeding en haar geestelijke en innerlijke kwaliteiten en niet door de besnijdenis of verminking.

... is de clitoris een normaal orgaan dat niet uit proportie zal groeien.

Bron: Pharos, www.meisjesbesnijdenis.nl

Waarom?

Ouders laten hun dochters meestal besnijden omdat het de gewoonte is binnen hun cultuur. Omdat iedereen het doet, vindt men het raar als een meisje niet besneden is.

De ouders zijn bang dat het meisje geen huwelijks-partner kan vinden en dat de gemeenschap haar niet zal accepteren. Sommige gemeenschappen denken dat meisjesbesnijdenis met hun religie verbonden is. Dit maakt het moeilijk de traditie te veranderen.

Gezondheidsrisico's

Toch zijn er belangrijke redenen waarom het beter is een meisje niet te besnijden. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is tegen alle vormen van meisjesbesnijdenis omdat het schadelijk is voor meisjes.

Mogelijke lichamelijke gevolgen:

- extreme pijn;
- veel bloedverlies;
- kans op infectie;
- het meisje kan overlijden.

Mogelijke lichamelijke gevolgen op de langere termijn:

- problemen met de menstruatie omdat het bloed niet goed kan wegvloeien;
- problemen bij plassen;
- grotere kans op infecties aan de urinewegen (blaasontsteking) en de geslachtsorganen;
- pijn in de onderbuik;
- onvruchtbaarheid en incontinentie als gevolg van infecties;
- littekenvorming;
- meer bloedverlies tijdens de bevalling;
- de bevalling duurt vaak langer dan bij een vrouw die niet besneden is.

Mogelijke gevolgen voor de seksualiteit:

- verlies of vermindering van seksueel gevoel;
- pijn bij het vrijen;
- hierdoor kunnen problemen optreden in de relatie met de man.

Mogelijke psychische gevolgen:

- nare herinneringen aan de besnijdenis, soms zelfs een trauma;
- depressie.